

Bekkema, N., Veer, A.J.E. de, & Francke, A.L., Verantwoord richtlijngebruik door begeleiders in de gehandicaptenzorg

Utrecht: Nivel, 2010, 131 pagina's (www.nivel.nl)

Begeleiders in de gehandicaptenzorg willen richtlijnen zoveel mogelijk volgen, maar soms kan het juist wenselijk zijn ervan af te wijken. Instellingen zouden moeten zorgen voor de juiste kennis om richtlijnen te hanteren en een cultuur creëren waarin begeleiders eventuele afwijking van een richtlijn bespreken. Het NIVEL formuleert aanbevelingen hoe richtlijnen voor begeleiders kunnen bijdragen aan een betere kwaliteit van zorg.

C.B.Z., Rekenschap. Jaarverslag 2009 en Ontwikkelingen in de zorgbouw

Utrecht: College bouw zorginstellingen, 2010, ISBN 978-90-8517-109-6, 103 pagina's, www.bouwcollege.nl

Onder de titel *Rekenschap* heeft het Bouwcollege een laatste publicatie uitgebracht. Het gaat om een combinatie van het jaarverslag over 2009 met een serie artikelen waarin (oud)medewerkers van het Bouwcollege bij het scheiden van de markt hun persoonlijk getinte visie geven op de ontwikkelingen in de zorgbouw vanaf de vroege jaren zeventig, en de rol van het Bouwcollege daarin.

Centric iTV Solutions, Seksualiteit en kindervens

Het belang van seksuele voorlichting aan mensen met een lichte verstandelijke beperking is groot. Centric iTV Solutions ontwikkelde daarom in nauwe samenwerking met MEE

Oost-Gelderland de productie *Seksualiteit en kindervens*. Door middel van deze productie, die op dvd is gezet, kan voorlichting worden gegeven aan mensen met een lichte verstandelijke beperking.

De volgende thema's worden behandeld: vriendschap, verkering, eigen lichaam, seks, voorbehoedsmiddelen en kindervens. Het materiaal biedt een uitstekende mogelijkheid om situaties helder in beeld te brengen en in gesprek te raken met mensen met een lichte verstandelijke beperking over onderwerpen waar normaalgesproken misschien niet zo makkelijk over wordt gepraat. Voor nadere info: www.centric.nl

Gert de Graaf, Gewoon of speciaal? Effecten van en voorwaarden voor inclusief onderwijs aan leerlingen met Downsyndroom

Uitgave: Stichting Downsyndroom, 2010, ISBN 978-90-816127-1-5, 334 pagina's, www.downsyndroom.nl

Meer dan de helft van de kinderen met Downsyndroom begint tegenwoordig op een reguliere school. Dit boek bevat een up-to-date overzicht van onderzoek naar de onderwijsintegratie van deze leerlingen. Hoe ziet de geschiedenis van hun onderwijsintegratie eruit? Om hoeveel kinderen gaat het? Hoeveel doorlopen de gehele basisschool? Wat zijn de grenzen van integratie? Wat zijn de bepalende kind-, school- en ouderkenmerken? Welke voor- en nadelen heeft plaatsing op een gewone school voor hun ontwikkeling en sociale functioneren? Wat vraagt het van een reguliere school?

Het boek is gebaseerd op een overzicht van alle internationale onderzoeken op dit gebied en op jarenlang onderzoek door de auteur in Nederland. Er wordt ook ingegaan op de onderwijsintegratie van leerlingen met andere ontwikkelingsbelemmeringen en op de effecten op klasgenoten. De bevindingen uit dit boek zijn belangrijk voor de praktijk; zie daarvoor ook de bijlage: Downsyndroom Leidraad Onderwijs. Daarmee worden de wetenschappelijke achtergronden aangevuld met nog meer praktische handvatten.

IGZ, Gebrekkige indicatiestelling en samenwerking bedreiging voor kwaliteit van zorg voor licht verstandelijk gehandicapten

Den Haag: IGZ, november 2010, 48 pagina's (www.igz.nl)

L. 't Hart-Kerkhoffs, Juvenile sex offenders: mental health and reoffending

Amsterdam: Proefschrift Vrije Universiteit, 29 juni 2010, 160 pagina's, <http://dare.uvu.nl>

Driekwart van 226 onderzochte jonge zedendelinquenten (allemaal jongens, gemiddeld 15 jaar) bleek minstens één psychiatrische stoornis te hebben, vaak autismespectrumstoornissen. Kindmisbruikers hebben vaker angst- en stemmingsstoornissen en functioneren op lager niveau.

M. de Klerk, R. Gilsing en J. Timmermans (red.), Op weg met de Wmo. Evaluatie van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2007-2009

Den Haag: SCP, maart 2010, ISBN 978 90 377 0463 1, 332 pagina's (www.scp.nl)

Op 1 januari 2007 trad de Wmo in werking. De wet heeft als doel de zelfredzaamheid en participatiemogelijkheden van burgers te bevorderen en de sociale samenhang en leefbaarheid op lokaal niveau te versterken. Gemeenten kregen hierbij een regierol. Het ministerie van VWS heeft het SCP gevraagd deze wet te evalueren. Tijdens de eerste evaluatieperiode (2007-2009) is de aandacht vooral uitgegaan naar mensen met een beperking en naar het beleid dat gemeenten voor hen voeren. Worden met de Wmo de doelen bereikt? Hoe geven gemeenten invulling aan de Wmo? Hebben gemeenten de juiste instrumenten om de Wmo uit te voeren? In deze evaluatie komen zowel de meningen en ervaringen van gemeenteambtenaren en bij de Wmo betrokken actoren (gemeentelijke functionarissen, uitvoerende organisaties of cliëntenorganisaties) aan bod, als die van mensen met een beperking, onder wie aanvragers van een Wmo-voorziening.

Bea Maes, Carla Vlaskamp en Annelee Penne, Ondersteuning van mensen met ernstige meervoudige beperkingen. Handvaten voor een kwaliteitsvol leven

Leuven: Acco, na december 2010, ISBN 9789033482045, 280 pagina's, www.acco.be
Kinderen en volwassenen met ernstige meervoudige beperkingen stellen ons voor bijzondere uitdagingen. Het tegemoet komen aan hun complexe ondersteuningsnoden is vaak een zoektocht, met vallen en opstaan. Dit boek wil ouders, familie en (toekomstige)

professionele hulpverleners houvast bieden in deze zoektocht.

Houvast kunnen we vinden door in eerste instantie stil te staan bij visie en uitgangspunten. Wie zijn mensen met ernstige meervoudige beperkingen? Wat is belangrijk voor hen om een kwaliteitsvol leven te kunnen leiden? Wat zijn belangrijke criteria om tot optimale ondersteuning te komen? In een eerste deel van dit boek gaan verschillende auteurs dieper in op principes die centraal staan in de ondersteuning van deze mensen.

In het tweede deel van dit boek maken andere auteurs de vertaling naar hoe die visie waar gemaakt kan worden in het dagelijkse handelen: in het vorm geven aan communicatie en interactie met deze mensen, het bieden van onderwijs en dagbesteding, de preventie en aanpak van hun gezondheidsproblemen... Zowel huidige kennis vanuit onderzoek en praktijk als concrete handelingsadviezen komen daarbij aan bod.

Albert Ponsioen, Een kind met mogelijkheden. Een andere kijk op LVG kinderen

Houten: BSL, 2010, ISBN 9789031382514, € 19,50

Door de jaren heen zijn moeilijk lerende kinderen, zwakbegaafde kinderen of licht verstandelijk gehandicapte kinderen door de maatschappij en de zorg gedefinieerd op basis van negatieve kenmerken. In dit boek voert neuropsycholoog Albert Ponsioen een warm pleidooi voor meer maatwerk in de zorg, waarbij er wordt gekeken naar zowel de sterke als de zwakke vaardigheden van deze groep bijzondere kinderen

In het eerste deel wordt ingegaan op de gangbare manier van kijken naar deze groep. Zo komen de pogingen aan bod om de problematiek van deze kinderen in definities en beschrijvingen te vangen. In het tweede deel wordt met andere ogen naar deze groep kinderen gekeken. Er worden suggesties gedaan om hun problematiek beter in beeld te brengen; beter weten wat een kind wel en niet kan maakt het mogelijk om de begeleiding en behandeling beter op maat te krijgen. Het boek wordt afgesloten met handige adressen en websites. In dit boek komt naast Ponsioen Daan Pellini aan het woord. Daan woont en werkt al meer dan 10 jaar begeleid zelfstandig in Amsterdam. Als ervaringsdeskundige illustreert hij het pleidooi van Ponsioen met concrete voorbeelden. Samen vertegenwoordigen zij de beide kanten van de zorg: hulpvrager en hulpbieder.

Irene Tuffrey-Wijne, Living with Learning Disabilities, Dying with Cancer. Thirteen Personal Stories

Londen: Jessica Kingsley Publishers, 2009, ISBN 9781849050272, 272 pagina's, www.jkp.com

De auteur volgt in dit prachtige boek het leven van 13 verstandelijk gehandicapte mensen als onderdeel van een onderzoekstraject van drie jaar. Ze kreeg daardoor een goed beeld van wat het voor mensen met een verstandelijke beperking (en hun familie en begeleiders) betekent te leven met een achteruitgaande gezondheid, hoe bij hen de ziekte kanker werd gediagnosticeerd en de implicaties werden uitgelegd, wat zij ervan begrepen, hoe ze met de behandeling omgingen en hoe hun levenseinde

verliep. Zij werd verrast door hun veerkracht. Het laatste hoofdstuk geeft zeer leerzame ondersteuningsadviezen.

Hans Vermaak, Plezier beleven aan taaie vraagstukken. Werkingsmechanismen van vernieuwing en weerbaarheid

Deventer: Kluwer, 2009, ISBN 978 9013 06302 8, 627 pagina's, € 48,50

Mensen in organisaties gaan taaie vraagstukken graag uit de weg. In dit boek laat de auteur zien hoe u de complexiteit van belangrijke vraagstukken kunt handhaven en tegelijkertijd de taatheid eraf kunt halen, door in gezamenlijkheid nieuwe benaderingen op maat te zoeken. Het boek, voorzien van vele praktijkvoorbeelden en onderbouwd door onderzoek, maakt inzichtelijk waarom we tekortschieten bij taaie vragen en laat zien hoe we het anders kunnen aanpakken. Het boek geeft een verhelderend overzicht van mechanismen die verklaren waardoor een verandering juist wel of juist niet werkt. Denk hierbij aan: teamvorming rond vraagstukken en het optimaliseren van conflicten; diversiteit in kennis en het testen van eigen praktijken; organiseren van leren in en op het werk en het stapelen van kleine veranderingen; decenteren van vernieuwing en organische diffusie door de organisatie.

Jolanda Vonk en Amieke Hosmar, Emotionele ontwikkeling bij mensen met een beperking. Een denk- en handelingskader voor de praktijk

Leuven: Acco, 2009, ISBN 978 90 33474996, 240 pagina's, € 32,-

Dit boek gaat over de emotionele ontwikkeling van mensen met een verstandelijke, lichamelijke en/of zintuiglijke beperking en Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH). Aandacht voor de verstandelijke en sociale ontwikkeling was er al langer. Emoties ervaren we als dichtbij, als wezenseigen. We worden erdoor bewogen, ze bepalen onze relaties met anderen. Een goede emotionele ontwikkeling en een evenwichtige persoonlijkheid liggen in elkaars verlengde. De processen die hieraan ten grondslag liggen zijn belangrijk, zeker bij mensen met een beperking die voor hun gevoel van veiligheid en eigenwaarde extra afhankelijk zijn van (de zorg van) anderen. De auteurs bieden een denk- en handelingskader voor de praktijk. Achtereenvolgens komen aan bod wat emoties en beperkingen inhouden (basistheorie), hoe je er goed zicht op krijgt (diagnostiek) en wat het voor het handelen in de praktijk betekent (houding, voorwaarden, handvatten). Welbevinden van mensen met een beperking wordt vergroot als hun emotionele ontwikkeling op juiste waarde wordt geschat. Onderen overschatting kunnen er beter mee voorkomen worden. Vanzelfsprekende aandacht ervoor werkt preventief en zal op termijn tot minder ernstige problemen leiden. Theorie en achtergronden worden in dit boek telkens afgewisseld met praktijkcasussen. Het boek is praktijkgericht maar wel gestoeld op actuele wetenschappelijke inzichten en jarenlange klinische praktijkervaring. Meer info op www.emotionele-ontwikkeling.nl